

Vestland fylkeskommune

post@vlfk.no

Knarvik, 3. juli 2020

Utviklingsplan for Vestland 2020-2024 - Høyring og offentlig ettersyn

Regionrådet Nordhordland viser til skriv frå Vestland fylkeskommune vedr. «Utviklingsplan for Vestland 2020-2024 - Høyring og offentlig ettersyn». Her fylgjer høyringsuttale frå Regionrådet Nordhordland.

- Regionrådet meiner at overordna mål og strategiar i planen vil kunne bidra til ei god samfunnsutvikling slik at Vestland fylke kan møte framtidige utfordringar. Vestland fylke har ei viktig oppgåve i å vera med å byggja ein sterk vestlandsregion. For å lukkast med dette meiner Regionrådet at det er svært viktig at fylkeskommunen har ein tett og god dialog med kommunane og regionane i fylket i alt frå planarbeidet til gjennomføring av konkrete tiltak. Regionrådet er derfor nøgd med at Utviklingsplanen legg særleg vekt på berekraftsmål 17 «Samarbeid for å nå mål». Dette vil vera avgjerande for å få gjennomført alle gode mål og strategiar i planen.
- Utviklingsplanen må leggja til rette for vekst og utvikling i heile fylket og det er særst viktig at planen med tilhøyrande underliggande planar, ikkje har i seg moment som seinare legg direkte eller indirekte uønskte avgrensingar på ei god og framtidretta utvikling i distrikta slik at desse er levedyktige. Det er derfor svært viktig at underliggande planar / temaplanar m.v. også har fokus på og legg til rette for utvikling i distrikta.
- Utviklingsplanen har mange gode hovudmål og intensjonar, det same vil underliggande planar få etter kvart. Det er viktig at både Utviklingsplanen og underliggande planar vert tilpassa den økonomiske situasjonen ein er i slik at planane blir mest mogeleg realistiske. Då kan ikkje alt prioriterast, noko må nedprioriterast. Regionrådet saknar at dette vert drøfta i dokumentet.
- «Distrikt» er det me kan sjå nemnt ein gong i Utviklingsplanen, medan region er nemnt mange gonger, men begrepet region vert brukt både om fylket, om ein region i fylket og i betydinga distrikt. Me ber om at Utviklingsplanen definerer dei ulike begrepa slik at planen vert tydeleg og forståeleg.
- Regionrådet meiner at Utviklingsplanen må vera meir forpliktande når det gjeld korleis fylket skal utvikla distrikta. Regionrådet skulle gjerne sett at Utviklingsplanen hadde drøfta korleis ein kan få til eit fylke der fleire offentlege (fylke/stat) arbeidsplassar vart lagt til distrikta.
- Det er – og vil vera ulike utfordringar i Bergen og bynæreområde enn ute i regionane og distrikta i fylket. Regionane og distrikta i Vestland fylke er viktig for utviklinga av Bergensområdet og visa verset, men politikken og det faglege må kunne utøvast ulikt, og kanskje med motsette forteikn i gitte tilfelle. Regionrådet meiner det er viktig at Utviklingsplanen og underliggande planar tar det med seg dette og har ei forståing for at slik må det vera.
- Ein er t.d. meir avhengig av bil ute i distrikta enn i bynære strøk då ein aldri vil kunne få ein god kollektiv dekning som gjer bilen uaktuell. Ute i distrikta vil bilen vera «bybanen». Regionrådet ynskjer vidare satsing på fossilfrie bilar også ute i distrikta, men då må fylket vera tydeleg i førarsetet når det gjeld å få plass ladestasjonar. Likeins må fylket vera i førarsetet for få til gode løysingar for innfartsparkering også utanfor regionsentera slik at ein reduserer biltrafikken inn mot regionsenter og vidare inn mot Bergen.

- Regionrådet meiner fylket må ha ein tydeleg og prioritert profil når det gjeld satsing på vedlikehald og punktutbetring på fylkesvegane slik at ein får betre og tryggare vegar. Erfaringar frå Nordhordlandspakken er at forholdsvis små investeringar på punktutbetring gir veldig mykje igjen for pengane.
- Vidaregåande skular er avgjerande for at regionar og distrikt sikrar seg framtidig kompetanse. Det er derfor særskild viktig at fylkeskommunen har ekstra fokus på korleis ein skal oppretthalda og sikra gode vidaregåande skular i distrikta som er tilpassa det næringslivet me har og skal utvikla framover. Då vil fylket sitt mål om relevant opplæring basert på lokale fortrinn kunne oppfyllest. No ser me at nye store skular i Bergen med alle faglinjer syng elevane vekk i frå distrikta, og dermed at elevgrunnlag sakte men sikkert forsvinn. Det fører også til ekstra press på kollektiv transporten i Bergensområdet.
Det er skrivne; «*Delen unge med berre grunnskuleutdanning er aukande i fylket.*» Regionrådet tolkar det slik at det skuldast at stadig fleire ikkje fullfører vidaregåande skule. Det er ei stor utfordring som det er svært viktig blir tatt tak i og som må ha høg prioritet. Dersom denne utviklinga fortset, så vil det gi varige forskjellar i samfunnet som ein ikkje vil kunne retta opp i. Vidaregåande skular er den største og viktigaste oppgåva til fylket så dette må ha høg prioritet.
- Fylkeskommunen må ha ein tett og god dialog med regionråd, kommunar, næringsliv og frivillige organisasjonar når det gjeld utvikling av nye temaplanar for fylket. Det er veldig mykje både fag- og plankompetanse ute i kommunane. Oppgåver og utfordringar knytt til dei ulike plantema må løysast i samarbeid og i eit overordna perspektiv. Det er viktig at Vestland fylkeskommune ikkje vert oppfatta som ein overkommune, men legg til rette for dialog, verktøy og møteplassar som gjer at Regionråd, den enkelte kommunane, næringsliv m.v. blir oppfatta som ein samarbeidspartnar og medutviklar.
- Regionreforma skal sikra vekstkraft og fylkeskommunen har fått sterkare rolle som samfunnsutviklar. Skal dette lukkast, må ein sørgja for god tilgang og nok kapasitet på samfunnskritisk infrastruktur som kraftforsyning, fiber-/teleforsyning, og samferdsle.
Utbetring og oppgradering av kraftnettet i regionen er ikkje tilstrekkeleg koordinert med t.d. planar og ambisjonar i det grøne skiftet, og vil dersom det ikkje vert framskynda, kunne redusera regionen si konkurransekraft betydeleg innanfor det grøne skiftet. Fensfjordbassenget er Norges største industriområde og ligg midt i hjartet til Nye Vestland. Slik Statnett legg opp til med realisering av kortsiktige utbetringar innan 3-6 år er altfor defensivt, og skapar ikkje den nødvendige forutsigbarheit og kapasitet som er nødvendig for å tiltrekka seg dei beste prosjekta.
Paradokset er at Vestland fylke er den største kraftprodusenten, men me har eit linenett som gjer at me ikkje får utvikla eit framtidretta næringsliv. Dette vil gje oss store tap av framtidige arbeidsplassar og verdiskaping. Regionrådet viser til den pågåande prosessen som no har sett kraftforsyningskapasiteten på dagsorden, og er me er nøgd med den rolla Vestland fylkeskommune har tatt.
Regionrådet ber også om at dette vert eit tydeleg tema i Utviklingsplanen.
- Vindkraft ikkje nemnt i Utviklingsplanen utover at plan til Sogn og fjordane frå 2011 er lista. Regionrådet saknar at fylkeskommunen i Utviklingsplanen seier noko om si haldning til vindkraft.
- Region Nordhordland er i dag eit modellområde for berekraftig utvikling ved å ha fått Unesco status som biosfæreområde i juni 2019. Nordhordland fekk denne utnemninga som eit biosfæreområde med bakgrunn i eit særskild godt miljø, høge kvalitetar og sterke føresetnader for å drive lokal, berekraftig utvikling med lokale, nasjonale og internasjonale ringverknader. Nordhordland har i sitt arbeid lagt vekt på ei heilskapleg tilnærming basert på dei viktigaste ressursane for Vestlandet og FN17 (berekraftsmåla).

Regionrådet meiner at Nordhordland Unesco biosfæreområde vil vera ein naturleg strategisk samarbeidspartnar for Vestland fylke for å nå måla i Utviklingsplanen. Strategidokumentet til biosfæreområdet, som no er på høyring, er eit dokument som set ressurs- og kunnskapsbasert berekraftig utvikling i høgsetet for framtida i Nordhordland. Det er peika på 5 satsingsområde; Natur- og miljø, Kunnskap og læring, Levande lokalsamfunn, Grøn verdiskaping, Møteplassar og kommunikasjon.

- Planprogrammet må inkludera et strategisk grunnlag for Vestland som beskriver sannsynlege økonomiske scenario framover som kan nyttast som underlag i planarbeidet. Scenarioanalysen må føreliggja hausten 2020 og bli oppdatert jamleg i planperioden. Den siste tida viser også at raske og lite forutsigbare endringar kan koma som gir behov for oppdatering med nye scenario.
- Regionrådet stiller spørsmål til om Utviklingsplanen tar nok i seg digitalisering? Covid 19 har for alvor sett fart på at det er grunnlag for å tenkja nytt om korleis tenester vert utført, og har vist at ved bruk av digitale løysingar får ein mindre reising / trafikk, og trykket på vegane avtar kraftig.
T.d. går det an å skapa arbeidsplassar ute i distrikta. innovasjon og digitale løysingar kan bidra til utvikling av saumlause reiser og behovsstyrt kapasitet i distrikta, men og internt i byane der dei trafikale problema er størst. Det går an å skapa HUBar ute i regionsentera, alle treng ikkje setja seg i bilen eller på bussen for å jobba på eit kontoret midt inne i Bergen.
- Regionrådet meiner at de gjennomgripande og voldsame endringane me no har i verdsøkonomien, herunder COVID 19 utfordringane og scenario med vedvarande låg oljepris, må reflekterast i Utviklingsplanen og underliggande temaplanar. COVID 19 har vist kor uventa og raskt ting kan endra seg. Det kan også gjelde på andre område som følgje av teknologiske endringar eller rammer og regelverk som vert lagt på grunn av til dømes miljøkrav. Det kan gje behov for raskare omstilling av næringslivet enn det som er antatt frem til no.

Med venleg helsing

Karstein Totland
Leiar
Regionrådet Nordhordland

Rune Heradstveit
Dagleg leiar
Nordhordland Utviklingsselskap IKS

Kopi: Kommunane i Region Nordhordland